

**VÝCHOVNÝ ÚSTAV, DĚTSKÝ DOMOV SE ŠKOLOU, STŘEDISKO VÝCHOVNÉ PÉČE,
ZÁKLADNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ ŠKOLA, PŠOV, STÁTNÍ PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE**

ORGANIZAČNÍ ŘÁD - SMĚRNICE

VNITŘNÍ ŘÁD ZAŘÍZENÍ

DOKUMENTACE	PEDAGOGICKÁ	
Č.j.:	1/2025/PŠOV	
Vypracoval:	Mgr. Arabadžiev Sáva	
Schválil:	PhDr. Arabadžiev Sava	
Nabývá platnosti:	1. 10. 2025	
Nabývá účinnosti:	1. 10. 2025	

VNITŘNÍ ŘÁD

ZAŘÍZENÍ

OBSAH

OBSAH.....	2
ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ	4
1 CHARAKTERISTIKA A STRUKTURA ZAŘÍZENÍ	5
1.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE.....	5
1.2 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA PRÁVNICKÉ OSOBY.....	6
1.3 CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH SOUČÁSTÍ ZAŘÍZENÍ A JEJICH ÚKOLŮ	7
1.4 PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ.....	10
1.5 ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ SPOLUPRÁCE S OSOBAMI ODPOVĚDNÝMI ZA VÝCHOVU	11
2 POSTUP PŘI PŘIJÍMÁNÍ, PŘEMISŤOVÁNÍ A PROPOUŠTĚNÍ DĚTÍ.....	12
2.1 ZÁKLADNÍ PODMÍNKY.....	12
2.2 POSTUP PŘI PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ.....	12
2.3 POSTUP PŘI PŘEMISŤOVÁNÍ DĚTÍ.....	13
2.4 POSTUP PŘI PROPOUŠTĚNÍ DĚTÍ.....	14
2.5 SPOLUPRÁCE S PŘÍSLUŠNÝMI ORGÁNY A DALŠÍMI SUBJEKTY.....	15
2.6 ZAJIŠŤOVÁNÍ POMOCI PO PROPUŠTĚNÍ ZE ZAŘÍZENÍ.....	15
3 ORGANIZACE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ	16
3.1 ZÁKLADNÍ METODICKÁ VÝCHODISKA	16
3.2 ORGANIZACE VÝCHOVNÝCH ČINNOSTÍ	16
3.3 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ.....	17
3.4 ORGANIZACE ZÁJMOVÝCH ČINNOSTÍ.....	18
3.5 ORGANIZACE PRACOVNĚ VÝCHOVNÝCH ČINNOSTÍ.....	18
3.6 ORGANIZACE VÝCHOVNĚ LÉČEBNÉ PÉČE.....	19
3.7 SYSTÉM PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ.....	20
4 ORGANIZACE PÉČE O DĚTI V ZAŘÍZENÍ.....	21
4.1 ZAŘAZENÍ DĚTÍ DO RODINNÝCH NEBO VÝCHOVNÝCH SKUPIN.....	21
4.2 UBYTOVÁNÍ DĚTÍ.....	21
4.3 MATERIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ.....	22
4.4 FINANČNÍ PROSTŘEDKY DĚTÍ.....	22
4.5 SYSTÉM STRAVOVÁNÍ.....	23
4.6 POSTUP V PŘÍPADĚ ÚTĚKU DÍTĚTE ZE ZAŘÍZENÍ.....	24
5 PRÁVA A POVINNOSTI DĚTÍ.....	25

5.1	SYSTÉM HODNOCENÍ.....	27
5.2	OPATŘENÍ VE VÝCHOVĚ.....	28
5.3	KAPESNÉ, OSOBNÍ DARY A VĚCNÁ POMOC.....	32
5.4	POBYT DĚTÍ MIMO ZAŘÍZENÍ.....	35
5.5	KONTAKTY DĚTÍ S RODIČI A DALŠÍMI OSOBAMI.....	38
5.6	SPOLUSPRÁVA DĚTÍ.....	38
5.7	SMLUVNÍ POBYT ZLETILÝCH NEZAOPATŘENÝCH OSOB V ZAŘÍZENÍ.....	39
5.8	POSTUP PŘI PODÁVÁNÍ A VYŘIZOVÁNÍ ŽÁDOSTÍ, STÍŽNOSTÍ A NÁVRHŮ.....	39
6	PRÁVA A POVINNOSTI OSOB ODPOVĚDNÝCH ZA VÝCHOVU VŮČI ZAŘÍZENÍ.....	40
7	ÚHRADA NÁKLADŮ NA PÉČI O DĚTI V ZAŘÍZENÍ.....	42
7.1	VYDÁNÍ ROZHODUTÍ.....	42
7.2	ZPŮSOB ODVOLÁNÍ.....	43
8	POSTUP ZAŘÍZENÍ PŘI ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANĚ ZDRAVÍ.....	44
8.1	ZDRAVOTNÍ PÉČE A ZDRAVOTNÍ PREVENCE.....	44
8.2	PREVENCE RIZIK PŘI PRACOVNÍCH ČINNOSTECH.....	44
8.3	POSTUP PŘI ÚRAZECH DĚTÍ.....	45
8.4	POSTUP PŘI ONEMOCNĚNÍ DÍTĚTE.....	45
8.5	POSTUP PŘI INTOXIKACI.....	46
8.6	POSTUP PŘI SEBEPOŠKOZENÍ DÍTĚTE NEBO SEBEVRAŽEDNÉM POSTUPU.....	46
8.7	POSTUP PŘI AGRESIVITĚ DÍTĚTE, KTEROU OHROŽUJE ZDRAVÍ A ŽIVOTY JINÝCH NEBO VLASTNÍ.....	47
9	ZBYLÉ DODATKY.....	48
9.1	PRAVIDLA STYKU S VEŘEJNOSTÍ.....	48
9.2	UŽÍVÁNÍ MOBILNÍCH TELEFONŮ.....	49

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

Výchovný ústav byl zřízen jako samostatný právní subjekt k 1. 1. 1994 zřizovací listinou č.j.: 24 081/93-26 ze dne 10. 12. 1993.

Vnitřní řád je jeho základním dokumentem, ve kterém jsou stanoveny zásady společenského soužití dětí a pracovníků ústavu. Byl vytvořen na základě zákona č. 109/2002 Sb., vyhlášky č. 334/2003 Sb. V dalším jejích platném znění a s ohledem na výchovné poslání zařízení.

Dodržování vnitřního řádu je povinností každého dítěte a zaměstnance ústavu. Zaměstnanci ústavu jsou dále povinni se řídit Pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení, zákonem č. 109/2002 Sb., 383/2005 Sb., vyhláškou č. 334/2003 Sb., dalšími obecně závaznými předpisy a vnitřními směrnicemi výchovného ústavu.

Dodržování právních předpisů podléhá dozoru okresního státního zastupitelství, v jehož obvodu se zařízení nachází. Dozor státního zastupitelství se řídí § 39 zákona č. 109/2002 Sb.

1 CHARAKTERISTIKA A STRUKTURA ZAŘÍZENÍ

1.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE

Název zařízení	Výchovný ústav, dětský domov se školou, středisko výchovné péče, základní škola a střední škola, Pšov, státní příspěvková organizace
Adresa	Pracoviště Pšov: Pšov 1, Podbořany 441 01 (sídlo) Pracoviště Místo: Místo 66, 431 58 Místo
Zřizovatel	MŠMT ČR, Karmelitská 529/5, 118 12 Praha 1
Ředitel zařízení	PhDr. Sava Arabadžiev
Webové stránky	www.vupsov.cz

1.2 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA PRÁVNICKÉ OSOBY

1.2.1 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

1.2.2 ŘÍZENÍ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Výchovný ústav Pšov je státní příspěvková organizace přímo řízená MŠMT ČR (dále jen „zařízení“). Statutárním orgánem zařízení, jakožto instituce s právní subjektivitou, je ředitel, kterého jmenuje MŠMT ČR. V podřízenosti ředitele jsou všichni zaměstnanci zařízení. Ředitel jmenuje a odvolává vedoucí jednotlivých úseků, stanovuje pracovní náplně pedagogických, provozních a administrativních zaměstnanců.

Zástupce statutárního orgánu zastupuje ředitele v jeho nepřítomnosti v plném rozsahu. Zástupce statutárního orgánu je zároveň zástupcem ředitele pro výchovu, který řídí výchovně-vzdělávací činnost v zařízení prostřednictvím vedoucích oddělení.

Ředitel zřizuje poradní orgán, kterým je pedagogická rada. Kromě té může zřídit také další poradní orgány, jmenovat jejich členy, určit rozvrh činnosti a způsob práce.

Ředitel má k dispozici vnitřní kontrolní systém, který zajišťuje kontrolu nad hospodařením zařízení.

1.3 CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH SOUČÁSTÍ ZAŘÍZENÍ A JEJICH ÚKOLŮ

Výchovný ústav Pšov je školské koedukované zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, výchovně léčebné péče a preventivně výchovné péče pro děti a dospívající. Kapacita zařízení je 13 výchovných skupin se 104 lůžky ve dvou oddělených pracovištích, Pšov a Místo. Ta jsou dále členěna na jednotlivá specializovaná oddělení. Do zařízení se děti umisťují dle zákona.

Současná podoba zařízení vznikla v rámci transformace náhradní výchovné péče, a to přeměnou zařízení v Místě na odloučené pracoviště zařízení Pšov. Tato komplexní přeměna umožňuje vysokou míru specializace, spolupráce a prostupnosti napříč zařízeními. Jednotlivá pracoviště a oddělení pak poskytují různé typy služeb.

1.3.1 SOUPIS ORGANIZAČNÍCH SOUČÁSTÍ

Název součásti	IZO	Kapacita (dle rejstříku)
Výchovný ústav	102501246	64 lůžek
Dětský domov se školou	150067321	32 lůžek
Středisko výchovné péče	181063239	8 lůžek
Základní škola	150002769	32 žáků
Střední škola	150002785	24 žáků
Školní jídelna	110150589	180 stravovaných

1.3.2 SPECIALIZOVANÁ ODDĚLENÍ

Specializovaná péče	Počet skupin	Kapacita
Výchovně léčebná péče	5	32
z toho závislostní chování	1	8
z toho neurovývojové poruchy	4	24
Ochranná výchova	2	16
Pracovně výchovná skupina	5	40

1.3.3 ROZLOŽENÍ UBYTOVEN

Ubytovny podle typu péče	Počet skupin	Kapacita (fyzická)
Pracoviště Pšov	5	48
Ústavní výchova, budova Škola	2	16
Ochranná výchova, budova Fara	2	16
Adiktologická péče, budova Kovárna	1	8
Preventivně výchovná péče, budova SVP	1	8
Pracoviště Místo	4	24
Výchovně léčebná péče, budova Dvojdomek	2	12
Výchovně léčebná péče, budova B54	1	6
Výchovně léčebná péče, budova Rodinka	1	6

1.3.4 VÝCHOVNÝ ÚSTAV, PRACOVNÍŠTĚ PŠOV

Výchovný ústav v Pšově zajišťuje péči pro chlapce se závažnými poruchami chování s nařízenou ústavní nebo uloženou ochrannou výchovou po ukončení povinné školní docházky ve věku od 15 do 18 let. Tuto péči uskutečňuje na odděleních Fara, Škola a Kovárna. Těmto chlapcům je umožněna příprava na povolání v rámci pracovní výchovné skupiny, rekvalifikačními kurzy nebo docházkou do civilních škol v okolí. Pro chlapce se závislostním chováním je zajišťována specializovaná adiktologická péče.

1.3.5 VÝCHOVNÝ ÚSTAV A DĚTSKÝ DOMOV SE ŠKOLOU, PRACOVNÍŠTĚ MÍSTO

Výchovný ústav a dětský domov se školou v Místě zajišťuje péči pro chlapce a dívky se závažnými poruchami chování s nařízenou ústavní výchovou od 6 do 18 let. Tuto péči uskutečňuje na budovách Dvojdomek, Rodinka a B54. Tyto děti jsou vzdělávány v rámci základní a střední školy zřízené při zařízení, popř. je jim umožněno po ukončení povinné školní docházky se připravovat na povolání v rámci pracovní výchovné skupiny nebo prostřednictvím rekvalifikačních kurzů. V případě zájmu a potřeb daného dítěte je umožněna docházka do civilních škol v okolí. Pro děti s neurovývojovými poruchami je zajišťována specializovaná výchovně léčebná péče.

1.3.6 STŘEDISKO VÝCHOVNÉ PÉČE

Středisko výchovné péče poskytuje široké veřejnosti komplexní preventivně výchovnou péči zaměřenou na děti a dospívající s rizikem rozvoje poruchy chování nebo potýkající se s rizikovým chováním. Tato péče je poskytována v ambulantním a pobytovém oddělení dětem až do věku 18 let a jejich rodinám. V rámci terénních služeb je poskytována podpora základním a středním školám.

1.3.7 ZÁKLADNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ ŠKOLA

Základní škola a základní škola speciální zajišťuje vzdělávání dětí v rámci povinné školní docházky, které jsou umístěné v dětském domově se školou. Střední škola zajišťuje vzdělávání dětí po ukončení povinné školní docházky, které jsou umístěné ve výchovném ústavu.

1.3.8 ŠKOLNÍ JÍDELNA

Školní jídelna zajišťuje na pracovištích v Pšově i Místě kompletní, celodenní stravování umístěným dětem i všem pedagogickým i nepedagogickým pracovníkům, kteří o tuto službu projeví zájem.

1.4 PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Provoz zařízení zajišťují jednotliví zaměstnanci, těmi jsou:

- Ředitel; řídí jednotlivé úseky
- Zástupce ředitele; zastupuje ředitele v jeho nepřítomnosti
- Vedoucí oddělení; organizují činnost daného oddělení
- Pedagogičtí pracovníci; zajišťují výchovnou, vzdělávací a jinou péči o děti
- Sociální pracovnice; zajišťují přidělenou agendu sociální práce
- Provozní zaměstnanci; zajišťují bezproblémový provoz zařízení
- Ekonomičtí pracovníci; zajišťují hospodaření zařízení
- Pracovníci školní jídelny; zajišťují provoz školní jídelny

Rozsah povinností zaměstnanců, vymezení jejich práv a odpovědnosti stanovuje vnitřní a pracovní řád zařízení, který vydává ředitel. Pracovně právní vztahy zaměstnanců se rovněž řídí obecně závaznými předpisy, pokyny MŠMT a zákoníkem práce. Všichni zaměstnanci zařízení jsou povinni se podílet na výchovném procesu.

1.5 ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ SPOLUPRÁCE S OSOBAMI ODPOVĚDNÝMI ZA VÝCHOVU

První kontakt s osobami odpovědnými za výchovu (zpravidla rodiče; dále jen „rodiče“) je realizován po prvním přijetí dítěte do péče zařízení a je zajištěn především prostřednictvím sociální pracovnice.

Pokud rodiče vlastní telefon, dítě co nejdříve kontaktujte osobně své rodiče a konzultuje s nimi možnost pobytu mimo zařízení, návštěvy v zařízení a podmínky telefonického a písemného kontaktu.

Rodiče jsou bez zbytečného odkladu rovněž informováni o důležitých událostech týkajících se dítěte, například jeho útěk ze zařízení, potřebě zdravotní péče, jeho hospitalizaci nebo zhoršení zdravotního stavu.

Telefonická komunikace rodičů se zařízením je ošetřena proti jejímu zneužití přidělením osobního hesla, které je rodičům doručeno písemně i telefonicky. Rodiče jsou při kontaktu se zařízením toto heslo povinni uvádět jako identifikaci, v opačném případě nejsou pracovníci zařízení oprávněni předávat o dítěti žádné informace.

2 POSTUP PŘI PŘIJÍMÁNÍ, PŘEMISŤOVÁNÍ A PROPOUŠTĚNÍ DĚTÍ

2.1 ZÁKLADNÍ PODMÍNKY

- Do dětského domova se školou a výchovného ústavu mohou být děti umístěny pouze rozhodnutím příslušného soudu o nařízení předběžného opatření, ústavní výchovy nebo uložení ochranné výchovy. Soud v rozhodnutí, kterým dítě umísťuje, označí zařízení, do kterého má být umístěno podle § 971 odst. 4 zákona č. 89/2012 Sb.
- Diagnostickým ústavem, v jehož územním obvodu se dětský domov se školou nebo výchovný ústav nachází, lze umístit pouze dítě s uloženou ochrannou výchovou
- Přemístit dítě s ústavní výchovou do jiného dětského domova, dětského domova se školou nebo výchovného ústavu může zařízení jen po předchozím rozhodnutí příslušného soudu o přemístění dítěte dle zákona č. 99/1963 Sb.
- Přemístit dítě s uloženou ochrannou výchovou do jiného dětského domova se školou nebo výchovného ústavu může jen diagnostický ústav na základě § 9 zákona 109/2002 Sb.
- Do zařízení se nepřijímají děti podle § 38 zákona č. 109/2002 Sb.

2.2 POSTUP PŘI PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ

- Dítě při příchodu do zařízení přijímá zpravidla sociální pracovníce, popř. jí pověřený pracovník (vedoucí oddělení, kmenový vychovatel, etoped aj.), který zajistí seznámení dítěte s vnitřním řádem a souvisejícími předpisy v oblasti BOZP a PO, seznámení se zařízením a ubytováním a možnostmi kontaktu s rodiči. Sociální pracovníce zajistí zavedení povinné dokumentace
- Dítě je zařazeno vedoucím oddělení do rodinné nebo výchovné skupiny, je vybaveno podle potřeby oblečením, obutím, ložním prádlem a hygienickými potřebami.

Užívání osobních věcí je na zvážení dítěte a není omezeno. Dítě si své věci může ponechat u sebe, nebo je předat do úschovy vychovateli

- Vychovatel věnuje novému dítěti zvýšenou péči, seznámí ho s kolektivem dětí a pravidly daného oddělení, na kterém je dítě umístěno, zejména s denním řádem, systémem hodnocení aj.
- Dítěti je pověřeným pracovníkem zajištěna vstupní lékařská prohlídka nebo jiné specializované vyšetření vycházející z jeho zdravotních potřeb
- Sociální pracovníce, etoped a kmenový vychovatel odpovídají za zajištění povinné dokumentace k dítěti, realizaci vstupních pohovorů a formulaci prvních podnětů pro sestavení PROD
- Sociální pracovníce informuje o přijetí dítěte jeho rodiče, pracovníky příslušného OSPOD, soud který o umístění rozhodl, a v případě potřeby také diagnostický ústav, úřad práce a zdravotní pojišťovnu
- Dítě, které je umístěno do specifického programu s vlastním vnitřním řádem, například do programu oddělení s výchovně léčebnou péčí, je také seznámeno s vnitřním řádem a pravidly daného oddělení

2.3 POSTUP PŘI PŘEMÍSTOVÁNÍ DĚTÍ

- Přemístění dítěte do jiného zařízení je předem projednáno odborným týmem, konzultováno s pracovníky OSPOD a rodiči dítěte
- Přemístění je s dítětem konzultováno s dostatečným předstihem tak, aby se předcházelo jeho retraumatizaci

2.4 POSTUP PŘI PROPOUŠTĚNÍ DĚTÍ

Podmínky pro ukončení pobytu dítěte v zařízení stanovuje § 21 zákona č. 109/2002 Sb.

- 1) Ředitel zařízení ukončí pobyt dítěte v zařízení
  - a) *jestli soud zrušil ústavní výchovu nebo ochrannou výchovu nebo jestli uplynula stanovená doba trvání ústavní výchovy, s výjimkou případu, kdy ke dni uplynutí této doby není skončeno řízení soudu o prodloužení nebo zrušení ústavní výchovy,*
  - b) *dosáhne-li zletilosti, pokud v zařízení dobrovolně nesetrvá do ukončení přípravy na povolání,*
  - c) *dosáhne-li věku 19 let, byla-li mu prodloužena ústavní výchova nebo ochranná výchova, pokud v zařízení dobrovolně nesetrvá do ukončení přípravy na povolání,*
  - d) *jestli rozhodnutí soudu o osvojení nebo o svěření dítěte do pěstounské péče nabylo právní moci,*
  - e) *po uplynutí doby trvání předběžného opatření nebo po jeho zrušení soudem.*

Před ukončením pobytu je dítě systematicky připravováno na vstup do samostatného života, a to individuálně jednotlivými pracovníky zařízení. Dále je před propuštěním dítěte zjišťována jeho budoucí situace a je mu v případě potřeby poskytnuta pomoc se zajištěním bydlení a hledáním zaměstnání. Rovněž mu může být poskytnuta pomoc s jeho finančním zajištěním, a to na dobu až 2 měsíců. Dítě může být vybaveno základními potřebnými oděvy a věcmi nezbytnými pro život. Kritérii pro přidělení prostředků jsou zejména délka jeho pobytu v zařízení, sociální situace a celkové hodnocení situace dítěte. Dítěti je zajištěn kontakt s kurátorem pro dospělé, zpravidla v místě jeho trvalého bydliště.

Při propuštění ze zařízení dostane dítě osobní doklady, školní vysvědčení a vlastní finanční prostředky získané při pobytu v zařízení, stejně tak i osobní věci. Současně s tím

musejí být vyrovnány případné pohledávky vůči zařízení a navrácen majetek zařízení, který byl dítěti svěřen k dočasnému užívání. Zařízení může dítěti, které absolvovalo program pracovní výchovné skupiny, vystavit pracovní doporučení pro úřady práce a případné zaměstnavatele.

2.5 SPOLUPRÁCE S PŘÍSLUŠNÝMI ORGÁNY A DALŠÍMI SUBJEKTY

Zařízení úzce spolupracuje s městskými úřady a magistráty měst, s okresními a krajskými soudy, se státním zastupitelstvím, s kanceláří Veřejného ochránce práv, s pracovníky Probační a mediační služby, s Policií ČR, s dalšími školskými zařízeními a školskými poradenskými zařízeními, s civilními základními školami a středními školami, se zdravotnickými zařízeními a s organizacemi nestátního charakteru. Tato spolupráce je vždy orientována tak, aby byly co nejlépe zajištěny potřeby a prospěch dítěte.

Zařízení dále organizuje multioborovou platformu „Fórum Pšov“, jejímž cílem je vytvářet komunitu odborníků, koordinovat služby v regionu a reflektovat potřeby umístěných dětí v úzké kooperaci se všemi zainteresovanými subjekty. Dále má platforma za cíl budovat dobré renomé zařízení a prezentovat zařízení jako stabilního a otevřeného aktéra v rámci místní i široké komunity. Platforma je rovněž metodickým inkubátorem nových a inovativních přístupů k práci s dětmi, které dále sdílí se zřizovatelem a dalšími subjekty jako příklady dobré praxe.

2.6 ZAJIŠŤOVÁNÍ POMOCI PO PROPUŠTĚNÍ ZE ZAŘÍZENÍ

Po propuštění ze zařízení je zletilé osobě/dítěti nabídnuta možnost osobních návštěv a poradenství v zařízení nebo telefonické konzultace s pracovníky zařízení. Ti mohou pomoci dítěti navázat spolupráci s dalšími institucemi, nebo ho mohou nasměřovat při řešení vybraných životních situací.

3 ORGANIZACE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

3.1 ZÁKLADNÍ METODICKÁ VÝCHODISKA

Veškerá pedagogická činnost v zařízení vychází z těchto příslušných závazných dokumentů:

- Školní vzdělávací programy na úseku výchovy
- Školní vzdělávací programy na úseku vzdělávání
- Roční plány pro daný školní rok
- Týdenní program výchovně vzdělávací činnosti

3.2 ORGANIZACE VÝCHOVNÝCH ČINNOSTÍ

Výchovné činnosti probíhají v odpoledních hodinách a ve dnech pracovního volna v rámci rodinných a výchovných skupin. Skupiny jsou podle daného oddělení velké zhruba 4 až 8 dětí. Tuto činnost s dětmi zajišťují vychovatelé přidělení k jednotlivým skupinám podle rozpisu služeb, který sestavují vedoucí oddělení.

K výchovné činnosti se využívá veškeré kulturní a sportovní zázemí dostupné v zařízení, jako jsou vybavené klubovny a relaxační nebo terapeutické místnosti, sportovní náčiní a pomůcky, knihovny, hřiště, tělocvična aj. Také je možné s dětmi opouštět areál zařízení a navštěvovat bazény, kina, divadla, muzea nebo mimo zařízení realizovat různé formy turistiky a sportu. Součástí jsou také organizované pobyty mimo zařízení nebo návštěvy jiných zařízení, účast na soutěžích a další.

3.3 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ

Vzdělávání dětí je v zařízení realizováno takto:

- Vzdelávání v civilních školách v dostupném okolí
- Vzdelávání na základní a střední škole při zařízení
- Vzdelávání v akreditovaných rekvalifikačních kurzech

3.3.1 VZDĚLÁVÁNÍ V CIVILNÍCH ŠKOLÁCH

Děti umístěné v zařízení, pokud o to mají zájem, se mohou vzdělávat v rámci civilních škol v dostupném okolí. Toto je zejména vhodné u dětí, u nichž je požadavek na další rozvoj sociálních kompetencí a kontaktu s intaktní společností, anebo se objeví zájem o studium oborů, které nejsou k dispozici v rámci školy zřízené při zařízení.

3.3.2 VZDĚLÁVÁNÍ NA ZÁKLADNÍ A STŘEDNÍ ŠKOLE PŘI ZAŘÍZENÍ

Při zařízení je zřízena základní a střední škola, která zajišťuje vzdělávání dětí umístěných v zařízení, zejména na pracovišti v Místě. V rámci povinné školní docházky jsou děti vzdělávány v základní škole a základní škole speciální, po jejím dokončení pak mohou přecházet do výučných oborů střední školy. Střední škola nabízí vzdělávání ve výučných oborech Zahradník, zahradnické práce a Práce v čistírnách a prádelnách.

3.3.3 VZDĚLÁVÁNÍ V AKREDITOVANÝCH REKVALIFIKAČNÍCH KURZECH

Dětem v zařízení, které mají zájem zvyšovat svou budoucí pracovní kvalifikaci i jinak než studiem na střední škole, je zajištěna možnost vzdělávat se v akreditovaných rekvalifikačních kurzech. Se souhlasem rodiče je možné dítě vzdělávat v kurzu Řidič vysokozdvížného vozíku, Obsluha křovinořezu a Obsluha motorové pily.

3.4 ORGANIZACE ZÁJMOVÝCH ČINNOSTÍ

Zájmová činnost dětí v zařízení je organizována na více úrovních:

- Zájmové činnosti organizované školou
- Zájmové činnosti organizované úsekem výchovy
- Zájmové činnosti organizované třetími stranami
- Zájmové činnosti dětí v jejich volném čase

Pro potřeby zájmových činností je dětem předkládána široká paleta zájmových kroužků, v níž jsou pokryty téměř všechny oblasti a způsoby aktivního trávení volného času. K dispozici je pak plně vybavený areál zařízení a všestranné zázemí a vybavení. Účast na zájmových činnostech vychází z přání, potřeb a možností daného dítěte.

3.5 ORGANIZACE PRACOVNĚ VÝCHOVNÝCH ČINNOSTÍ

Pracovně výchovná činnost je realizována jako teoretická a praktická příprava na budoucí povolání a směřuje k nabývání komplexních pracovně právních kompetencí. Tuto činnost realizují vychovatelé instruktoři pod dohledem vedoucího pracovně výchovné skupiny.

Zařazení do pracovně výchovné skupiny neznamena zařazení do pracovního poměru odpovídajícího zákoníku práce, ale jedná se o organizovanou pedagogickou činnost.

Děti zařazené do pracovně výchovné skupiny mohou být evidovány na Úřadu práce dle jejich trvalého bydliště. Děti, které mají trvalé bydliště v Ústeckém kraji, jsou zpravidla evidovány na Úřadu práce v Podbořanech.

Do pracovně výchovné skupiny jsou zařazovány děti, které se dále nevzdělávají a mají již ukončenou povinnou školní docházku. Důvodem je zpravidla nezáměr dítěte o další vzdělávání, popř. jiné objektivní překážky, které další studium neumožňují. Délka

přípravy je individuální a odvíjí se především od délky umístění dítěte v zařízení. Dítě je z pracovní výchovné skupiny vyloučeno zahájením studia na střední škole, nebo odchodem ze zařízení.

3.6 ORGANIZACE VÝCHOVNĚ LÉČEBNÉ PÉČE

Při zařízení jsou zřízena oddělení poskytující výchovně léčebnou péči. Ta je poskytována v závislosti na daném oddělení buďto dětem se závislostním chováním nebo dětem s neurovývojovými poruchami. Podmínky provozu těchto oddělení jsou stanoveny metodickými rámci daných oddělení. Výchovně léčebná péče zajišťuje dětem vyšší míru individualizace odborné péče a komplexnější víceoborové působení.

Podmínky poskytování výchovně léčebné péče stanovuje § 10 vyhlášky č. 438/2006 Sb.

- 1) *Do dětského domova se školou a výchovného ústavu nebo oddělení specializovaného na výchovně léčebnou péči pro děti se závažnými poruchami chování mohou být diagnostickým ústavem umístovány zejména:*
  - a) *děti, které jsou v důsledku svého psychického oslabení závažně ohroženy ve svém vývoji,*
  - b) *děti s poruchami pozornosti a soustředění, doprovázenými hyperaktivitou, které není možné zvládat běžnými výchovnými postupy a metodami,*
  - c) *děti experimentující s návykovými látkami nebo drogově závislé. (...)*

3.7 SYSTÉM PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ

System prevence rizikového chování vychází z Minimálního preventivního programu, komplexního osobního působení všech pracovníků, programů výchovně-vzdělávací činnosti a individuálních PROD jednotlivých dětí. Projevy v chování dětí, závažnější jevy a odchylky jsou průběžně sledovány, administrovány a vyhodnocovány.

Za koordinaci, kontrolu a vyhodnocování Minimálního preventivního programu je odpovědný metodik prevence na daném pracovišti. Jeho činnost je orientována především na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, sebepoškození, nenávistných projevů a dalších forem rizikového chování. Metodik prevence pak také odborně vede další pracovníky a koordinuje jejich činnost v oblasti prevence.

4 ORGANIZACE PÉČE O DĚTI V ZAŘÍZENÍ

4.1 ZAŘAZENÍ DĚTÍ DO RODINNÝCH NEBO VÝCHOVNÝCH SKUPIN

Při nástupu dítěte do zařízení rozhodne odborný tým o jeho umístění do odpovídající rodinné nebo výchovné skupiny. Zřetel je brán na nejlepší zájem dítěte, zejména po analýze jeho osobní a zdravotní anamnézy, odborného názoru psychologa a etopeda, doporučení diagnostického ústavu, individuálních potřeb dítěte a také s ohledem na organizační situaci v zařízení. Přemístění mezi rodinnými nebo výchovnými skupinami schvaluje opět odborný tým na základě dostupných informací tak, aby byl v maximální možné míře naplněn zájem dítěte. K okamžitému přemístění může dojít i na základě rozhodnutí vychovatele, a to v mimořádných situacích, kdy je tímto přemístěním zajišťována bezprostřední ochrana dítěte, například při podezření na šikanu.

4.2 UBYTOVÁNÍ DĚTÍ

Děti jsou ubytovány společně s dalšími dětmi v rodinné nebo výchovné skupině, a to na jednotlivých ubytovnách příslušných oddělení. Děti s výchovně léčebnou péčí mohou být ubytovány společně s dětmi s ústavní výchovou, ale rovněž mohou být ubytovány samostatně. Děti s ochrannou výchovou jsou ubytovány samostatně vždy. Velikost rodinné nebo výchovné skupiny je maximálně 8 dětí, přičemž děti s výchovně léčebnou péčí jsou nejlépe ubytovány nejvýše po 6.

Děti mohou v rámci ubytoven využívat vlastní pokoje o 2-3 lůžkách, klubovny, sociální zařízení a herny nebo další specializované místnosti, jako jsou terapeutické a komunitní místnosti, posilovny, vybavené kuchyňky a sklady věcí. V rámci ubytoven mají k dispozici televizi, osobní počítače s přístupem k internetu, herní konzole, kulturní a sportovní vybavení.

4.3 MATERIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Dětem je poskytováno plné přímo zaopatření. Dítě je vybaveno kompletním ložním prádlem, oblečením a obutím a hygienickými prostředky. Dále má dítě právo na praní oděvů, na jeho vybavení pracovními a ochrannými pomůckami a také na zápůjčku kulturního a sportovního vybavení k různým činnostem.

Osobní věci dětí mohou být uloženy na vychovatelnách nebo v centrálním skladu. V případě použití osobních věcí nese dítě za tyto věci plnou odpovědnost. Dítě má právo vlastnit a užívat osobní elektroniku, jako jsou mobilní telefony, tablety, počítače aj. Tyto zařízení by měly být nabíjeny adaptéry, které podléhají revizi – pokud dítě takový adaptér nevlastní, může o zápůjčku požádat vychovatele. Používání těchto spotřebičů je možné v době osobního volna a je zakázáno v době pracovních výchovných činností, v době řízených aktivit a v době nočního klidu.

4.4 FINANČNÍ PROSTŘEDKY DĚTÍ

Děti mají možnost se svými finančními prostředky volně disponovat. Pokud o to mají zájem, mohou své prostředky předat do úschovy sloužícímu vychovateli, který o jejich vkladu a výdeji vede přehled.

Každé dítě pak má k dispozici své osobní konto (kontem se rozumí „analytický účet“ vedený zařízením na jméno dítěte), které je dotováno státním kapesným podle zákona a z vlastních prostředků. Vlastní prostředky si pak mohou děti čerpat ze svého osobního konta každé pondělí (nad rámec čerpání státního kapesného podle bodu 5.3.1). Žádosti o výběr jsou mentorovány vedoucím oddělení, který děti pedagogicky vede k ochraně jejich finančních prostředků a k rozvoji finanční gramotnosti, nepřebírá však za jejich hospodaření odpovědnost, ta je dítěti ponechána, a to i s možností činit s těmito prostředky neuvážená rozhodnutí.

Na osobní konto dítěte se účtuje také výživné od rodičů či jiné finanční prostředky dětí. Osobní konto je vedeno pod variabilním symbolem každého dítěte a jeho správu má na starosti sociální pracovnice. Dítě má možnost se dotázat u sociální pracovnice na stav svých finančních prostředků. Dítěti je na žádost také poskytnut výpis z účtu, kde se dítě seznámí s aktuálním stavem svých příjmů a výdajů.

Děti mají také možnost si státní kapesné či vlastní finanční prostředky nechat zaslat na svůj osobní bankovní účet, a to na základě jejich písemné žádosti s uvedením čísla účtu a požadované částky. Žádost musí být doručena sociální pracovnici nejpozději do úterý. Peníze pak budou dětem na jejich účty zaslány nejpozději do čtvrtka daného týdne, přijetí částky je však závislé na bance příjemce.

4.5 SYSTÉM STRAVOVÁNÍ

Stravování dětí a zaměstnanců zajišťuje školní jídelna podle příslušné směrnice, která je zřízena při zařízení jako jeho organizační součást. Pracoviště v Pšově i Místě je vybaveno vlastní školní jídelnou.

Kultura stolování je součástí společenské výchovy, při stolování se dodržují základy společenského a slušného chování.

V rámci plánované výchovně vzdělávací činnosti je možné dílčí stravování zajistit na ubytovnách, kdy nákup potravin, jejich přípravu a konzumaci zajišťuje vychovatel společně s dětmi v rámci jejich přípravy na život po opuštění zařízení. Je odpovědností vychovatele dodržovat příslušné předpisy a normy, kterými se řídí činnost školního stravování.

4.6 POSTUP V PŘÍPADĚ ÚTĚKU DÍTĚTE ZE ZAŘÍZENÍ

- Při zjištění útěku dítěte ze zařízení je povinností pedagogického pracovníka sepsat protokol o útěku se všemi náležitostmi. Útěkem se kromě nepovoleného opuštění zařízení rozumí také nenávrat ze samostatné vycházky nebo z pobytu u rodičů
- Tento útěk pak pracovník ohlašuje na PČR, a to bezodkladně telefonickou formou. Současně s tím toto oznamuje příslušnému oddělení PČR i elektronickou formou, nejčastěji emailem. O útěku dále informuje rodiče dítěte
- Sociální pracovnice zajišťuje v nejbližší pracovní den odeslání informace o útěku na okresní ředitelství PČR, OSPOD a soud, který dítě do zařízení umístil
- V případě zadržení dítěte je s příslušným oddělením PČR dohodnuto místo, čas a způsob převzetí dítěte. Dále pak pracovník zařízení, například vedoucí oddělení nebo vychovatel konající službu, organizuje převzetí dítěte osobou oprávněnou k převzetí dítěte - touto osobou jsou všichni pracovníci zařízení, kteří byli k danému úkonu v daný den pověřeni a vyzváni, a jsou k tomu vybaveni osobním dokladem, referenčním průkazem pro řízení služebních vozidel a razítkem zařízení
- Pracovník následně zajišťuje zrušení útěku, o kterém opět telefonickou i elektronickou formou vyrozumí příslušné oddělení PČR a rovněž informuje rodiče dítěte. Stejný postup se aplikuje i u dětí, které se do zařízení vrátily samostatně
- O zrušení útěku jsou rovněž vyrozuměny všechny instituce, které byly obeznámeny s útěkem

5 PRÁVA A POVINNOSTI DĚTÍ

Práva a povinnosti dětí umístěných v zařízení stanovuje § 20 zákona 109/2002 Sb.

- 1) *Dítě s nařízenou ústavní výchovou má právo*
  - a) *na zajištění plného přímého zaopatření,*
  - b) *na rozvíjení tělesných, duševních a citových schopností a sociálních dovedností,*
  - c) *na respektování lidské důstojnosti,*
  - d) *na společné umístění se svými sourozenci, nebrání-li tomu závažné okolnosti ve vývoji a vztazích sourozenců,*
  - e) *na vytváření podmínek pro dosažení vzdělání a pro přípravu na povolání v souladu s jeho schopnostmi, nadáním a potřebami,*
  - f) *na svobodu náboženství, při respektování práv a povinností osob odpovědných za výchovu usměrňovat dítě v míře odpovídající jeho rozumovým schopnostem,*
  - g) *být seznámeno se svými právy a povinnostmi a radit se se svým obhájcem nebo opatrovníkem ustanoveným pro řízení podle zvláštního zákona, bez přítomnosti třetích osob, a za tímto účelem přijímat a odesílat korespondenci bez kontroly jejího obsahu,*
  - h) *účastnit se činností a aktivit zařízení organizovaných v rámci výchovného programu s výjimkou zákazu či omezení v rámci opatření ve výchově, stanovených tímto zákonem,*
  - i) *obracet se se žádostmi, stížnostmi a návrhy na ředitele a pedagogické pracovníky zařízení a požadovat, aby podání adresovaná příslušným státním orgánům, orgánům územní samosprávy a právníkům a fyzickým osobám, jsou-li pověřeny výkonem sociálně-právní ochrany dětí, byla ze zařízení odeslána v následující pracovní den po jejich odevzdání pracovníkům zařízení, a to bez kontroly jejich obsahu; tyto žádosti, stížnosti, návrhy a podání je zařízení povinno evidovat,*
  - j) *vyjádřit svůj názor na zamýšlená a prováděná opatření, která se ho dotýkají; názorům dítěte musí být věnována patřičná pozornost odpovídající jeho věku a rozumové vyspělosti,*

- k) požádat o osobní rozhovor a uskutečnit osobní rozhovor s pověřeným zaměstnancem orgánu sociálně-právní ochrany dětí, zaměstnancem České školní inspekce, ministerstva nebo orgánu kraje, a to bez přítomnosti dalších osob,*
  - l) být hodnoceno a odměňováno a ke svému hodnocení se vyjadřovat,*
  - m) na informace o stavu svých úspor či pohledávek,*
  - n) na udržování kontaktu s osobami odpovědnými za výchovu a dalšími blízkými osobami za podmínek stanovených tímto zákonem, a to formou korespondence, telefonických hovorů a osobních návštěv,*
  - o) přijímat v zařízení s vědomím pedagogického pracovníka i návštěvy osob, které nejsou uvedeny v písmenu n); pedagogický pracovník návštěvu nepřipustí, pokud byly dítěti zakázány nebo omezeny návštěvy podle § 21 odst. 1 písm. e) nebo pokud návštěva ohrožuje zdraví nebo bezpečnost,*
  - p) opustit samostatně se souhlasem pedagogického pracovníka zařízení za účelem vycházky, pokud se jedná o děti starší 7 let věku, pokud nedošlo k zákazu nebo omezení v rámci opatření ve výchově stanovených tímto zákonem,*
  - q) na podporu a pomoc po ukončení pobytu v zařízení v souladu s cílem reintegrace dítěte do rodiny a společnosti.*
- 2) Dítě s nařízenou ústavní výchovou má povinnost*
- a) dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců zařízení, šetrně zacházet se svěřenými věcmi, nepoškozovat cizí majetek, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, v prostorách zařízení a v osobních věcech udržovat pořádek a čistotu a i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu zařízení,*
  - b) dodržovat předpisy a pokyny k ochraně bezpečnosti a zdraví, s nimiž bylo řádně seznámeno,*
  - c) poskytnout na výzvu ředitele doklady o svých příjmech,*
  - d) předat do úschovy na výzvu ředitele předměty ohrožující výchovu, zdraví a bezpečnost; doba úschovy těchto předmětů nesmí přesáhnout dobu pobytu dítěte v zařízení a při jeho ukončení musí být tyto předměty dítěti nebo osobě odpovědné za výchovu vydány,*

- e) podrobit se na výzvu ředitele zařízení vyšetření, zda není ovlivněno alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Je-li pro vyšetření třeba odebrat krev, je dítě povinno strpět, aby mu lékař nebo odborný zdravotnický pracovník odebral krev, pokud to není spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví.*
- 3) Dítě s uloženou ochrannou výchovou má všechna práva a povinnosti podle odstavců 1 a 2, s výjimkou práv podle odstavce 1 písm. o) a p).*
- 4) Na klienty uvedené v § 16 odst. 1 písm. a) a c) se vztahují ustanovení odstavce 1 s výjimkou písmen a) a o) a odstavce 2 s výjimkou písmene c).*
- 5) Na nezaopatřené osoby v zařízení podle § 2 odst. 6 se vztahují ustanovení odstavců 1 a 2.*

5.1 SYSTÉM HODNOCENÍ

Dítě v zařízení je hodnoceno za chování, a to vždy ústně a individuálně k jeho schopnostem a potřebám. V zařízení není užíváno bodové hodnocení. Cílem hodnocení je dítěti poskytnout srozumitelnou zpětnou vazbu na jeho chování a pozitivně jej vést k očekávaným způsobům chování.

Hodnocení dítěte probíhá jednak průběžně po celou dobu umístění dítěte, ale také komunitně, a to zpravidla dvakrát denně, vždy po skončení hlavních bloků (po pracovní výchovné činnosti nebo škole a po odpoledních aktivitách).

Pracovníci zařízení dbají na to, aby hodnocení bylo pro dítě srozumitelné, věcné, konstruktivní, aby bylo poskytováno průběžně a pravidelně a aby respektovalo důstojnost dítěte, aby mělo motivující charakter a aby umožňovalo dítěti se lépe orientovat v tom, co je žádoucí, a co nikoliv.

Ústní hodnocení poskytuje dítěti možnost okamžité zpětné vazby a možnost dialogu s pedagogickým pracovníkem. Samotné hodnocení dítěte je rovněž zanášeno pedagogickým pracovníkem ve formě pedagogického pozorování do systému EVIX.

Veškeré mimořádné události ve vztahu k chování dítěte jsou zaznamenávány do knihy denní evidence v systému EVIX a je o nich informován vedoucí oddělení nebo ředitel.

5.2 OPATŘENÍ VE VÝCHOVĚ

Mimořádné pozitivní nebo negativní chování dítěte může vést k udělení opatření ve výchově. Opatření ve výchově by mělo být udělováno v souladu s naplňováním výchovného cíle a je na odpovědnosti pedagogických pracovníků, zvažovat jeho míru a opodstatněnost v kontextu potřeb dítěte a dané situace. Opatření ve výchově, jakožto prostředek vnější motivace, by mělo být užíváno po důkladné úvaze, a měla by mu předcházet především snaha pracovníků o aktivizaci vnitřních motivačních procesů. Je tedy chápáno jako nejzazší výchovný prostředek, který je užíván až po vyčerpání všech ostatních pedagogických, psychologických a terapeutických metod.

Opatření ve výchově navrhuje zpravidla vychovatel na základě chování nebo činu dítěte. Vychovatel při tom přihlíží k okolnostem a vybírá z jednotlivých opatření tak, aby co nejlépe výhodu či nevýhodu individualizoval ke konkrétnímu dítěti. Vychovatel o návrhu bezprostředně informuje ředitele zařízení, který jej schvaluje. Opatření ve výchově má po schválení ředitelem okamžitou platnost. S každým opatřením ve výchově je dítě prokazatelně seznámeno.

Opatření ve výchově stanovuje § 21 zákona č. 109/2002 Sb.

- 1) *Za prokázané porušení povinností vymezených tímto zákonem může být dítěti*
  - a) *odňata výhoda udělená podle odstavce 3,*
  - b) *Snížené kapesné v rozsahu stanoveném tímto zákonem,*
  - c) *s nařízenou ústavní výchovou omezeno nebo zakázáno trávení volného času mimo zařízení v rozsahu stanoveném vnitřním řádem,*
  - d) *odňata možnost účastnit se atraktivní činnosti či akce,*

- e) s nařízenou ústavní výchovou zakázány návštěvy, s výjimkou návštěv osob odpovědných za výchovu, osob blízkých a oprávněných zaměstnanců orgánů sociálně-právní ochrany dětí, a to na dobu nejdéle 30 dnů v období následujících 3 měsíců.
- 2) Opatření podle odstavce 1 lze ukládat podmíněně se zkušební dobou až na 3 měsíce.
- 3) Za příkladné úsilí a výsledky při plnění povinností nebo za příkladný čin může být dítěti
- prominuto předchozí opatření podle odstavce 1,
  - udělena věcná nebo finanční odměna,
  - zvýšeno kapesné v rozsahu stanoveném tímto zákonem,
  - povolena mimořádná návštěva kulturního zařízení, mimořádná vycházka, mimořádná návštěva nebo přiznána jiná osobní výhoda; dětem s uloženou ochrannou výchovou se mimořádné vycházky a návštěvy povolují pouze za podmínek stanovených v odstavci 4 písm. a) a b).
- 4) Dítěti s uloženou ochrannou výchovou může být dále v případě dobrých výsledků při plnění povinností
- povolena samostatná vycházka mimo zařízení na dobu nejvýše 12 hodin, lze-li mít důvodně za to, že tím nebude ohrožen účel výkonu ochranné výchovy,
  - povoleno přijetí návštěvy jiných osob než osob odpovědných za výchovu, osob blízkých a oprávněných zaměstnanců orgánu sociálně-právní ochrany dětí, není-li to v rozporu s účelem výkonu ochranné výchovy; v odůvodněném případě může být návštěva uskutečněna se zrakovou, případně i sluchovou kontrolou zaměstnancem zařízení.
- 5) Opatření přijatá podle odstavců 1 až 4 jsou zaznamenávána do osobního spisu dítěte. Organizační podrobnosti upraví vnitřní řád.

5.2.1 Kladná opatření ve výchově

Méně výrazná pozitiva v chování			
<i>Důvody</i>	<i>Možnosti opatření</i>	<i>ÚV</i>	<i>OV</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dlouhodobé projevy slušného chování ▪ Aktivní účast ve skupině a participace na chodu zařízení 	Pochvala, ocenění, uznání	—	—
	Prominuto předchozí záporné opatření	3a	3a
	Prodloužena samostatná vycházka	3d	—
Výrazná pozitiva v chování			
<i>Důvody</i>	<i>Možnosti opatření</i>	<i>ÚV</i>	<i>OV</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysoká míra zapojení se do aktivit a činností ▪ Aktivní vztah k plnění povinností ▪ Ochota a spolupráce vůči skupině 	Pochvala, ocenění, uznání	—	—
	Prominuto předchozí záporné opatření	3a	3a
	Povolena mimořádná vycházka	3d	4a
	Povolena mimořádná návštěva	3d	4b
	Přiznána osobní výhoda	3d	3d
Velmi výrazná pozitiva v chování			
<i>Důvody</i>	<i>Možnosti opatření</i>	<i>ÚV</i>	<i>OV</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samostatné a zodpovědné řešení problému ▪ Odpovědný přístup k seberozvoji ▪ Iniciativní plnění zvláštních úkolů 	Pochvala, ocenění, uznání	—	—
	Prominuto předchozí záporné opatření	3a	3a
	Povolena mimořádná vycházka	3d	4a
	Povolena mimořádná návštěva	3d	4b
	Přiznána osobní výhoda	3d	3d
	Udělena věcná nebo finanční odměna	3b	3b

5.2.2 ZÁPORNÁ OPATŘENÍ VE VÝCHOVĚ

Méně závažná negativa v chování			
<i>Důvody</i>	<i>Možnosti opatření</i>	<i>ÚV</i>	<i>OV</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Neplnění povinností ▪ Nevhodné chování	Pokárání, domluva, pohovor	—	—
	Odejmuta předchozí udělená výhoda	1a	1a
	Omezení atraktivní činnosti na 1 den	1d	1d
	Odejmuta samostatná vycházka na 1 den	1c	—
Středně závažná negativa v chování			
<i>Důvody</i>	<i>Možnosti opatření</i>	<i>ÚV</i>	<i>OV</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nevhodné chování k pracovníkům ▪ Doznaná intoxikace návykovou látkou	Pokárání, domluva, pohovor	—	—
	Odejmuta předchozí udělená výhoda	1a	1a
	Omezení atraktivní činnosti na 2-3 dny	1d	1d
	Odejmuta samostatná vycházka na 2-3 dny	1c	—
Velmi závažná negativa v chování			
<i>Důvody</i>	<i>Možnosti opatření</i>	<i>ÚV</i>	<i>OV</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Napadení nebo jiné agresivní chování ▪ Zjištěná intoxikace návykovou látkou bez doznání	Pokárání, domluva, pohovor	—	—
	Odejmuta předchozí udělená výhoda	1a	1a
	Omezení atraktivní činnosti na 3-5 dnů	1d	1d
	Odejmuta samostatná vycházka na 3-5 dnů	1c	—
Extrémně závažná negativa v chování			
<i>Důvody</i>	<i>Možnosti opatření</i>	<i>ÚV</i>	<i>OV</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvláště závažná forma agrese nebo šikany	Odejmuta samostatná vycházka na 6-7 dnů	1c	—

5.3 KAPESNÉ, OSOBNÍ DARY A VĚCNÁ POMOC

5.3.1 KAPESNÉ

Dětem a zletilým nezaopatřeným osobám náleží kapesné podle zákona. Kapesné se vyplácí vždy k 5. dni daného měsíce. Případá-li tento den na víkend, pak dochází k vyplácení v nejbližší pracovní den po tomto dni.

Výše kapesného za kalendářní měsíc činí:

- 60 Kč u dětí do 6 let věku
- 180 Kč u dětí od 6 do 10 let věku
- 300 Kč u dětí od 10 do 15 let věku
- 450 Kč u dětí od 15 let věku nebo u nezaopatřených osob

Podmínky kapesného stanovuje § 31 zákona č. 109/2002 Sb.

- 1) *Dětem a nezaopatřeným osobám, kterým se poskytuje plné přímé zaopatření, náleží kapesné.*
- 2) *Za období kratší než 1 měsíc se kapesné stanoví podle počtu dnů, v nichž je dítě v péči zařízení. Denní výše kapesného činí jednu třicetinu měsíční výše kapesného.*
- 3) *Kapesné dítěti nenáleží za dny, po které je dítě na útěku ze zařízení nebo je ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody.*
- 4) *Kapesné se rozlišuje v jednotlivých případech podle výchovných hledisek stanovených vnitřním řádem zařízení.*
- 5) *Částka kapesného se zaokrouhluje na desetikoruny směrem nahoru.*

5.3.2 OSOBNÍ DARY

Osobní dary poskytuje zařízení formou věcného daru nebo peněžitého příspěvku až do výše částky měsíčního příspěvku na úhradu péče za kalendářní rok, tj. 2 265 Kč. Osobní dary lze dítěti poskytnout na podkladě návrhu pracovníka po schválení ředitelem.

Tyto dary je možné udělit za:

- Úspěšné dokončení studia
- Mimořádný kladný čin
- Vánoční dárek
- Narozeniny dítěte

Podmínky osobního daru stanovuje § 32 zákona č. 109/2002 Sb.

- 1) Dítěti, jemuž náleží plné přímé zaopatření, poskytuje zařízení osobní dary k narozeninám, k úspěšnému ukončení studia a k jiným obvyklým příležitostem.*
- 2) Osobní dar podle odstavce 1 lze poskytnout též formou peněžitého příspěvku.*
- 3) Osobní dary se podle odstavce 1 poskytují dětem podle věku dítěte, výchovných hledisek stanovených vnitřním řádem zařízení a délky pobytu dítěte v zařízení v průběhu kalendářního roku.*

5.3.3 VĚCNÁ POMOC

Věcná a peněžitá pomoc se poskytuje zejména dětem, které odcházejí do domů na půl cesty, azylových domů apod., a to na úhradu nákladů na bydlení, stravu a základní potřeby. Výše je stanovena na základě individuálních potřeb dítěte.

Podmínky věcné pomoci stanovuje § 33 zákona č. 109/2002 Sb.

Dítěti, jemuž byl ukončen pobyt v zařízení z důvodů uvedených v § 24 odst. 5 písm. b) a c) se podle jeho skutečné potřeby v době propouštění a podle hledisek stanovených vnitřním řádem poskytne věcná pomoc nebo jednorázový peněžitý příspěvek. Dále se dítěti ve spolupráci s orgánem sociálně-právní ochrany dětí poskytuje poradenská pomoc se zajištěním bydlení a práce, a dále je dítěti i po opuštění zařízení poskytována poradenská pomoc při řešení tíživých životních situací.

5.3.4 VÝZNAMNÉ OSOBNÍ PŘÍLEŽITOSTI STRÁVNÍKA

Stravní dávka na strávnicka se navyšuje o 400 Kč v kalendářním roce. Do výše této částky bude dítěti poskytnuta v rámci stravování nadstandardní péče v době narozenin, či jiné osobní příležitosti.

Podmínky navýšení stravní dávky stanovuje § 5 odst. 5 vyhlášky č. 107/2005 Sb.

Při významných osobních příležitostech strávnicka, kterému je poskytováno stravování v rámci plného přímého zaopatření nebo v rámci preventivně výchovné péče formou celodenních služeb nebo internátních služeb, se náklady na nákup potravin v kalendářním roce zvyšují na jednoho strávnicka celkově o 400 Kč.

5.4 POBYT DĚTÍ MIMO ZAŘÍZENÍ

5.4.1 VYCHÁZKY NA ODDĚLENÍ ÚSTAVNÍ VÝCHOVY

Dítě s nařízenou ústavní výchovou má právo na samostatné opuštění zařízení se souhlasem pedagogického pracovníka zařízení za účelem vycházky, pokud se jedná o dítě starší 7 let věku, pokud nedošlo k zákazu, nebo omezení v rámci opatření ve výchově. Samostatná vycházka může být omezena nebo zakázána formou opatření ve výchově za konkrétní porušení vnitřního řádu, které bude ve výchovném opatření specifikováno.

5.4.2 VYCHÁZKY NA ODDĚLENÍ OCHRANNÉ VÝCHOVA

Dítěti s uloženou ochrannou výchovou může být povolena samostatná vycházka mimo zařízení v případě, že tím nebude ohrožen účel a výkon ochranné výchovy. Tuto vycházku povoluje ředitel za dobré výsledky při plnění povinností, a to formou kladného výchovného opatření na dobu nejvýše 12 hodin.

5.4.3 VYCHÁZKY NA ODDĚLENÍ VÝCHOVNĚ LÉČEBNÉ PÉČE

U dítěte vyžadujícího výchovně léčebnou péči z důvodu přítomnosti neurovývojové poruchy může být samostatná vycházka omezena, a to tehdy, kdy je zařízení povinno přijmout opatření na jeho ochranu. Jedná se o případy, kdy u daného dítěte existuje zřetelné riziko, že mu během vycházky hrozí vážné nebezpečí nebo si může samo ublížit. V takovém případě zařízení souběžně pracuje na minimalizaci existujícího rizika, například postupným nácvikem vycházek a řešením psychického problému dítěte. Zařízení činí systematické kroky vedoucí k tomu, aby bylo možné toto omezení v co nejkratší době zrušit. Toto riziko je průběžně revidováno a vyhodnocováno odborným týmem u každého dítěte a evidováno v individuální intervenční kartě.

5.4.4 POBYT U RODIČŮ ČI JINÝCH OSOB

Pobyt dítěte u rodičů nebo jiných blízkých osob je zásadní formou kontaktu dítěte s rodinou, neboť zachovává, upevňuje a prohlubuje pouto mezi dítětem a jeho primárním rodinným prostředím. Zařízení se snaží četnost a rozsah těchto pobytů podporovat v co největším rozsahu.

Odjezd je podmíněn splněním zákonných podmínek, kterými jsou:

- Písemná žádost rodičů doručená do zařízení
- Písemný souhlas příslušného pracovníka OSPOD

5.4.5 PŘECHODNÉ UBYTOVÁNÍ MIMO ZAŘÍZENÍ

Ředitel může povolit dítěti s nařízenou ústavní výchovou přechodné ubytování mimo zařízení v souvislosti s jeho vzděláváním nebo zaměstnáním, např. je-li vhodné zajistit ubytování dítěte v domově mládeže při studiu na střední škole, která není v běžné dojezdové vzdálenosti ze zařízení.

5.4.6 PROGRAM VLASTNÍ ODPOVĚDNOSTI

Program vlastní odpovědnosti je způsob specifické práce s dítětem, které se již plně stabilizovalo v rámci svého dosavadního umístění v zařízení. Dítěti umožňuje nabývat vyšší míry vlastní odpovědnosti, a to přímo v rámci jeho pobytu v zařízení. Toho je dosahováno především vyšší mírou osobní volnosti a omezením režimových a organizačních prvků zařízení. Jeho fungování je vymezeno následujícím způsobem:

- 1) Podmínky pro vstup do programu
  - a) Předchozí dobré zvládnutí všech aspektů pobytu v zařízení
  - b) Vyjádření žádosti o vstup do programu a její schválení odborným týmem
- 2) Podmínky pro setrvání v programu
  - a) Úspěšně navštěvuje civilní školu nebo školu při zařízení, civilní zaměstnání nebo se účastní pracovních výchovných činností
  - b) Dodržuje vnitřní řád zařízení
- 3) Podmínky ukončení programu
  - a) Zvláště závažné nebo opakované porušení vnitřního řádu
- 4) Po dobu setrvání v programu je dítě oprávněno
  - a) Účastnit se řízených činností dle svého uvážení
  - b) Odcházet na samostatnou vycházku kdykoliv po splnění školních nebo pracovních povinností a s návratem před večerkou, po informování vychovatele
- 5) Po dobu setrvání v programu je pro dítě vychovatel spíše mentorem a přenechává způsob, dobu a podobu plnění běžných povinností na odpovědnosti dítěte
- 6) Dítě může i po svém vyloučení do programu znovu vstoupit, a to opět za splnění podmínek z bodu 1

Program vlastní odpovědnosti může být realizován na všech odděleních, včetně oddělení s výchovně léčebnou péčí, adiktologickou péčí nebo na oddělení ochranné výchovy. Program se uplatňuje přiměřeně podmínkám daného oddělení a v mezích zákona. O možnostech realizace na daném oddělení seznámí dítě vedoucí oddělení.

5.5 KONTAKTY DĚTÍ S RODIČI A DALŠÍMI OSOBAMI

- Dovolenka; na základě žádosti rodiče a se souhlasem kurátora
- Návštěva v ústavní výchově; kdykoliv, čas doporučujeme domluvit s pracovníky
- Návštěva v ochranné výchově; kdykoliv po souhlasu ředitele
- Dopis a jiná korespondence; neomezeně podle potřeb dítěte
- Služební telefon; neomezeně s ohledem na provozní aspekty zařízení
- Osobní telefon; neomezeně v souladu s podmínkami v bodě 9.2 vnitřního řádu
- Služební počítač; v době osobního volna podle podmínek daného oddělení

5.6 SPOLUSPRÁVA DĚTÍ

Organizovaná spoluspráva dětí v zařízení má tyto podoby:

- Školní parlament základní školy a střední školy
- Denní komunity na rodinných nebo výchovných skupinách
- Týdenní tribuny na odděleních výchovně léčebné péče
- Sněm svolaný mimořádně podle potřeb dětí nebo pracovníků

Dále mají děti možnost participovat na chodu zařízení těmito způsoby:

- Možnost řešit své potřeby nebo návrhy s ředitelem zařízení kdykoliv
- Možnost řešit své potřeby nebo návrhy se zástupcem ředitele nebo vedoucím oddělení kdykoliv
- Možnost účastnit se na svoji žádost pedagogické rady v rozsahu jejich kompetencí

Pro potřeby anonymních návrhů mohou děti využít schránku důvěry, která je zřízena na pracovišti ve fyzické podobě a je dostupná také přes email schranka@vupsov.cz.

5.7 SMLUVNÍ POBYT ZLETILÝCH NEZAOPATŘENÝCH OSOB V ZAŘÍZENÍ

Dítě může požádat o smluvní pobyt se zaopatřením v případě, kdy soustavně pokračuje v přípravě na povolání. Ředitel na základě žádosti dítěte dítě přijímá, a to za předpokladu, že je volné kapacitní místo podle kapacity dle zápisu v rejstříku škol.

Podmínky smluvního pobytu stanovuje § 24 odst. 4 zákona č. 109/2002 Sb.

Ředitel zařízení uzavře smlouvu o prodlouženém pobytu v zařízení podle § 2 odst. 6 s nezaopatřenou osobou, připravuje-li se tato osoba soustavně na budoucí povolání i po dosažení zletilosti, a to na základě její žádosti a pokud nebude překročena výše povoleného počtu dětí uvedená ve školském rejstříku.

Postup zamítnutí smluvního pobytu stanovuje § 24 odst. 3 písm. b) zákona č. 109/2002 Sb.

Ředitel zařízení může zamítnout žádost o poskytování plného přímého zaopatření podle § 2 odst. 6

5.8 POSTUP PŘI PODÁVÁNÍ A VYŘIZOVÁNÍ ŽÁDOSTÍ, STÍŽNOSTÍ A NÁVRHŮ

Dítě je oprávněno podat písemně či ústně žádost, stížnost nebo návrh přímo řediteli. Učinit tak může i prostřednictvím jiného pracovníka zařízení, který věc bezodkladně předá řediteli k vyřízení. Rodiče nebo cizí osoby podávají uvedené výhradně písemně, a to prostřednictvím doporučeného psaní poštou nebo datovou schránkou. Za vyřízení je odpovědný ředitel nebo jím pověřená osoba, a to do 30 dnů od přijetí. O každé přijaté žádosti, stížnosti nebo návrhu, je učiněn záznam.

6 PRÁVA A POVINNOSTI OSOB ODPOVĚDNÝCH ZA VÝCHOVU VŮČI ZAŘÍZENÍ

Práva a povinnosti osob odpovědných za výchovu vůči zařízení stanovuje § 26 zákona 109/2002 Sb.

- 1) *Zákonní zástupci dítěte mají právo*
  - a) *na informace o dítěti, a to na základě své žádosti,*
  - b) *vyjadřovat se k návrhu opatření zásadní důležitosti ve vztahu k dítěti, nehrozí-li nebezpečí z prodlení a na informace o provedeném opatření,*
  - c) *na udržování kontaktu s dítětem, nebrání-li tomu závažné okolnosti ohrožující dítě,*
  - d) *na poradenskou pomoc zařízení ve věcech výchovné péče o dítě,*
  - e) *písemně požádat ředitele zařízení o povolení pobytu dítěte u osob odpovědných za výchovu,*
- 2) *Zákonní zástupci dětí umístovaných do zařízení na základě rozhodnutí soudu mají zejména povinnosti*
  - a) *při předání dítěte do určeného zařízení předat současně dokumentaci uvedenou v § 5 odst. 5,*
  - b) *zajistit doprovod dítěte mladšího 15 let v případech postupu podle § 23 odst. 1 písm. a) až c) a § 24 odst. 5 písm. a), popřípadě požádat písemně v této věci o jiný postup,*
  - c) *seznámit se s vnitřním řádem zařízení a dodržovat jeho ustanovení,*
  - d) *oznámit bezodkladně zařízení podstatné okolnosti pobytu dítěte u nich, týkající se zejména jeho zdraví a výchovy,*
  - e) *předat dítěti umístěnému do zařízení na základě jejich žádosti finanční částku jako kapesné ve výši stanovené v § 31,*
  - f) *hradit náklady na zdravotní služby, léčiva a zdravotnické prostředky poskytnuté dítěti, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění, pokud byly poskytovány na jejich žádost.*
- 3) *Práva podle odstavce 1 písm. c), d) a e) a povinnosti podle odstavce 2 písm. a), b), c) a d)*

se vztahují i na jiné osoby odpovědné za výchovu. Práva podle podstavce 1 písm. a), c), d) a e) a povinnosti podle odstavce 2 písm. b), c) a d) se vztahují i na nezletilého rodiče, který nenabyl plné svéprávnosti, ledaže by soud rozhodl o tom, že se tomuto rodiči pozastavuje výkon povinnosti a práva péče o dítě až do doby, kdy rodič nabude plnou svéprávnost. Práva podle odstavce 1 písm. a), c), d) a e) a povinnosti podle odstavce 2 písm. b), c) a d) se vztahují i na rodiče, který byl omezen ve svéprávnosti, jestliže soud rozhodl o tom, že se tomuto rodiči vzhledem k jeho osobě zachovává výkon povinnosti a práva péče o dítě. Práva podle odstavce 1 písm. a), c), d) a povinnosti podle odstavce 2 písm. c) se vztahují i na rodiče, který byl omezen ve svéprávnosti, jestliže soud rozhodl o tom, že se tomuto rodiči vzhledem k jeho osobě zachovává výkon práva osobního styku s dítětem.

7 ÚHRADA NÁKLADŮ NA PÉČI O DĚTI V ZAŘÍZENÍ

7.1 VYDÁNÍ ROZHODUTÍ

- 1) Vedení správního řízení a vydávání rozhodnutí je prováděno podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb. a dále se řídí zákonem č. 109/2002 Sb.
- 2) Rodiče jsou povinni podle § 27 zákona č. 109/2002 Sb. hradit příspěvek na úhradu péče poskytované dětem a nezaopatřeným osobám v zařízení. V případě, že dítě nebo nezaopatřená osoba má vlastní pravidelné příjmy, podílí se podle § 29 na hrazení příspěvku. V případě, že se zařízení vyplácí přídavek na dítě, zvyšuje se příspěvek o 30 %. Za období kratší než 1 měsíc se výše příspěvku stanoví podle dnů. Denní úhrada nákladů činí jednu třicetinu výše příspěvku za kalendářní měsíc. Rodiče se na hrazení příspěvku podílejí rovným dílem, s výjimkou případů uvedených v § 28. Výši příspěvku a podíl rodičů na jeho úhradě v jednotlivých případech stanoví ředitel zařízení rozhodnutím
- 3) Podle § 1 Nařízení vlády č. 460/2013 Sb., činí výše příspěvku na úhradu péče poskytovaném dětem a nezaopatřeným osobám ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy za kalendářní měsíc:
  - a) 1 113 Kč, jde-li o dítě do 6 let věku
  - b) 1 503 Kč, jde-li o dítě od 6 do 15 let věku
  - c) 1 742 Kč, jde-li o dítě od 15 let věku nebo nezaopatřenou osobu
- 4) Rodiči, který doloží, že je on nebo osoba s ním společně posuzovaná příjemcem dávky pomoci v hmotné nouzi, se příspěvek nestanoví. Rodiči, který doloží, že po zaplacení příspěvku by jeho příjem nebo příjem s ním společně posuzovaných osob klesl pod součet částky životního minima a částky normativních nákladů na bydlení, se stanoví v takové výši, aby mu uvedený součet zůstal zachován. Pokud by takto stanovený příspěvek byl nižší než 100 Kč, příspěvek se nestanoví

5) Podle § 30 odst. 1 zákona č. 109/2002 Sb., se příspěvek za kalendářní měsíc hradí nejpozději do patnáctého dne následujícího měsíce. Příspěvek náleží zařízení od prvního dne pobytu dítěte v zařízení

7.2 ZPŮSOB ODVOLÁNÍ

Proti rozhodnutí o výši příspěvku na úhradu péče lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení, a to prostřednictvím ředitele školského zařízení ke Krajskému úřadu Ústeckého kraje.

8 POSTUP ZAŘÍZENÍ PŘI ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANĚ ZDRAVÍ

8.1 ZDRAVOTNÍ PÉČE A ZDRAVOTNÍ PREVENCE

- Úsek zdravotní péče o dítě je zajišťován úzkou spoluprací pedagogických pracovníků s pracovníkem pověřeným evidencí, plánováním a realizací lékařské péče
- Při příjmu dítěte do zařízení je dítě zaevidováno k příslušnému praktickému lékaři pro děti a dorost
- Pověřený pracovník dále zajišťuje pravidelné preventivní prohlídky dětí u praktického a zubního lékaře, popřípadě specializovanou péči u dalších odborníků

8.2 PREVENCE RIZIK PŘI PRACOVNÍCH ČINNOSTECH

- Každé dítě přijaté do školského zařízení je poučeno o BOZP a PO bezodkladně po svém příchodu, toto poučení stvrzuje svým podpisem
- Před činnostmi, u nichž existuje důvodné riziko, provádí pracovník pak navíc zvláštní poučení dětí, nejčastěji ústní formou
- Je-li dítě zařazeno do pracovní výchovné skupiny, musí být nejprve podrobena vstupní lékařské prohlídce a dále proškoleny ze všeobecných zásad BOZP, dále pak ze specifických zásad na jednotlivých pracovištích a ze zásad první pomoci. Proškolení provádí vedoucí pracovní výchovné skupiny, popř. jím pověřený pracovník

8.3 POSTUP PŘI ÚRAZECH DĚTÍ

- Při úrazu dítěte musí být bezodkladně poskytnuta první pomoc. V případě potřeby je dítěti přivolána lékařská služba, nebo je dítě dopraveno k odbornému vyšetření do nejbližšího zdravotnického zařízení
- Evidenci úrazů dětí zajišťuje pověřený pracovník, a to do knihy úrazů. Dále je o věci vyrozuměn rodič
- Přesný postup evidence úrazů dětí pak stanovuje vyhláška č. 64/2005. Sb.

8.4 POSTUP PŘI ONEMOCNĚNÍ DÍTĚTE

- Vykazuje-li dítě známky onemocnění, které není možné vyhodnotit běžnými znalostmi pověřených pracovníků, navštíví nemocné dítě v doprovodu pracovníka lékaře, který rozhodne o dalším postupu
- Při nařízení léčebného režimu lékařem nebo pověřeným pracovníkem, je nemocný povinen zdržovat se na pokoji, který je k tomu určen, v případě klidu na lůžku v pyžamu na posteli a dbát pokynů pověřeného pracovníka, vychovatele a lékaře. Léčebný režim platí po celou dobu trvání nemoci
- Při zjištění infekčního onemocnění budou dodržovány epidemiologická a hygienická opatření nařízená lékařem nebo pracovníky hygienické stanice, kteří dále určují i dobu trvání a podobu případné karantény. Infikované děti mohou být umístěny do samostatného pokoje. Tento pokoj může mít podobu tzv. marodky, nebo se může jednat o samostatný pokoj v rámci stávající ubytovny. Na tomto pokoji není dítě nikdy zamykáno a je nad ním vykonáván dohled. Pracovníci, kteří byli v kontaktu s nakaženými, by se měli podrobit odbornému vyšetření
- O nedodržení léčebného režimu, nedodržení diety, odmítání léků a jiných událostech spojených s léčebným režimem, je bezprostředně proveden zápis v systému Evix. Věc je pak dále řešena součinností vedoucího oddělení, odbornými pracovníky zařízení a lékařem

- V době léčebného režimu mohou být posunuty pobyty u rodičů, návštěvy, zájmové činnosti a další, a to do doby, než je dítě k těmto úkonům zdravotně schopné

8.5 POSTUP PŘI INTOXIKACI

- Má-li pracovník podezření, že je dítě ovlivněno návykovou látkou, anebo se s tímto dítěte pracovníkovi samo svěřil, je s ním proveden na toto téma pohovor. Při něm je orientačně ověřen jeho psychický a zdravotní stav. Při pohovoru se zjišťuje, co a v jakém množství dítě užilo, a o tomto je pracovníkem proveden zápis v systému Evix
- Ředitel má také právo vyzvat dítě k podrobení se vyšetření, zda není ovlivněno alkoholem nebo jinou návykovou látkou, popř. jej vyzvat k podrobení se lékařskému vyšetření
- Dítěti je po dobu akutní intoxikace poskytována zvýšená péče a pozornost přiměřeně jeho stavu a potřebám. Vyšší míra pozornosti je pak věnována také ochraně ostatních dětí. Dítěti je ponechán prostor v klidové zóně a možnost zotavit se z akutního stavu
- V případech závažnější intoxikace vyrozumí pracovník vedoucího oddělení a věc konzultuje se zdravotnickým zařízením, popřípadě přivolá RZS

8.6 POSTUP PŘI SEBEPOŠKOZENÍ DÍTĚTE NEBO SEBEVRAŽEDNÉM POSTUPU

- Při zjištění sebepoškození či při sebevražedném pokusu dítěte je dítěti bezodkladně poskytnuta první pomoc, a to formou psychické stabilizace a ošetření vzniklých zranění. Při závažnějšího ohrožení je přivolána RZS
- Jakmile je situace stabilizovaná a nehrozí dítěti další nebezpečí, informuje pracovník vedoucího oddělení, který případně stanoví další postup a zajistí krizovou intervenci
- Pověřený pracovník, jakmile to je možné, kontaktuje dětského psychiatra, se kterým je domluven další postup

8.7 POSTUP PŘI AGRESIVITĚ DÍTĚTE, KTEROU OHROŽUJE ZDRAVÍ A ŽIVOTY JINÝCH NEBO VLASTNÍ

- Základní prevencí agresivity je trauma respektující přístup a komunikace všech pracovníků zařízení vůči dítěti, a dále techniky a metody deeskalace konfliktu
- V případě, že není možné agresivitu dítěte ovlivnit běžnými pedagogickými postupy, je přivolána PČR a RZS
- Pracovník se snaží bezpečnými prostředky zabránit fyzickému násilí, zejména pokračující agresivnímu jednání vůči jiným lidem nebo majetku
- Pracovník přijímá bezprostřední opatření, například oddělení agresivního dítěte od oběti, odvedení pozornosti agresivního dítěte nebo jiné vhodné metody
- Vyžaduje-li to povaha situace, může pracovník použít přiměřený fyzický zásah vůči dítěti, tzv. přidržení (například pevné oběti, popřípadě svedení na zem a znehybnění). Takový zákrok by měl být činěn až po důkladném zvážení vlastních schopností tak, aby při něm nedošlo k nepřiměřenému ohrožení zdraví sebe nebo dítěte. Po celou dobu takového zákroku by měl pracovník pokračovat v deeskalující komunikaci s dítětem. Základním východiskem při využití metody přidržení je, že je užitá zásadně jako prostředek k zajištění bezpečnosti, nikoliv jako prostředek výchovný vůči dítěti, natož jako prostředek osobního charakteru k demonstraci síly
- Jakmile je to možné, vyrozumí pracovník vedoucího oddělení a konzultuje s ním další postup. Pracovník o situaci provede zápis v systému Evix. Rovněž se řídí dalšími pokyny pracovníků PČR a RZS, kteří byli na místo přivoláni
- K věci je vždy vedoucím oddělení zkompletován zápis o kolizní situaci, který je uložen v systému Evix

9 ZBYLÉ DODATKY

9.1 PRAVIDLA STYKU S VEŘEJNOSTÍ

- Osobní konzultaci s pracovníky zařízení je nezbytné předem domluvit
- Při vstupu do zařízení je veřejnost, včetně osob odpovědných za výchovu, povinna respektovat vnitřní řád zařízení a řídit se pokyny pracovníků zařízení
- Všechny osoby jsou povinné dodržovat zásady slušného chování
- V případě porušení výše uvedených podmínek je možné tyto osoby vykázat z areálu zařízení, popřípadě je přivolána PČR

9.2 UŽÍVÁNÍ MOBILNÍCH TELEFONŮ

- 1) Dítě v zařízení má právo
  - a) Užívat mobilní telefon v době osobního volna
  - b) Ponechat si mobilní telefon u sebe s tím, že za něj přebírá plnou odpovědnost
  - c) Užívat mobilní telefon v průběhu samostatných vycházek a při pobytu u rodičů
  - d) Uložit si mobilní telefon v kanceláři vychovatele nebo vedoucího oddělení
  - e) Nabíjet si mobilní telefon v kanceláři vychovatele
  - f) Zavolat si ze služebního telefonu rodičům, přátelům, veřejnému ochránci práv, státním zástupci, vedení zařízení a dalším
- 2) Dítě v zařízení má zakázáno
  - a) Užívat mobilní telefon v době školního vyučování, stravování, komunitních či terapeutických činností a v době řízených výchovných, vzdělávacích a pracovních aktivit, a to s výjimkou situací, kdy je naopak užívání v souladu s tématem těchto činností, nepovolí-li vedoucí oddělení jinak
  - b) Užívat mobilní telefon po večerce stanovené denním řádem
  - c) Pořizovat obrazové nebo zvukové záznamy pracovníků zařízení
  - d) Pořizovat obrazové nebo zvukové záznamy ostatních dětí v zařízení
- 3) Mobilní telefon může být dítěti odebrán podle písm. d) § 20 zákona 109/2002 Sb.
- 4) V případě, že dítě užívá mobilní telefon v rozporu s pravidly v bodě 2, může být hodnoceno negativním výchovným opatřením podle vnitřního řádu